

Zpíváme a vzpomínáme č. 6

Hudebně-aktivizační list pro seniory

POĎME, BRATŘI, DO BETLEMA

Koleda ze sbírky Kopřivnické písničky Leopolda Víchy vypráví o radostné cestě pastýřů do Betléma, kde vítají narozené dítě.

C F

1. Pod'-me, bra - tři, do Be - tle - ma, do Be - tle - ma,
po - ro - di - la pa - cho - lat - ko, pa - cho - lat - ko,

C F

je tam jed - na kra - sna pan - na, kra - sna pan - na,
to pře - roz - ko - šne dě - ťat - ko, to dě - ťat - ko.

I. Povídání o písni

1. Jaké jsou hlavní postavy písně?
2. Kam jdou a jak vítají dítě, co mu říkají?
3. Kdo byla Eva, o které se v textu hovoří?
4. Co poradí pastýř Jankovi, když dojí kozu?

II. Hra se slovy. Přečtěte si text písně. Vyhledejte nářeční nebo zastaralá slova a pokuste se odhadnout, co znamenají.

1. Pod'me, bratři, [: do Betlema, :]
je tam jedna [: krasna panna. :]
Porodila [: pacholatko, :]
to přerozkošne děťatko, to děťatko.

2. Vitej, vitej, [: mile dítě, :]
my pastyři [: vitamy tě. :]
O, diťatko, [: jak se mivaš, :]
copak v tymto [: chlevě dělaš? :]

3. Darmo, darmo, [: mily pane, :]
odslužit' se [: něni možne. :]
By měl tisíc [: srdcí v sobě, :]
odslužit' se [: něni možne. :]

4. Vitej, vitej, [: nač si přišlo? :]
Nám všem spaseni doněslo, nám doněslo,
dyž sme byli [: opuštěni :]
a od Evy [: zavrženi. :]

5. A ty, Janku, [: co to robiš, :]
že ty koze [: dluho dojiš. :]
Nech ty koze [: rači stati, :]
di děťatko [: kolebati. :]

III. Porozumění nářečí. Pokuste se z písmen poskládat nářeční výrazy.

1. ULHOD .....
2. UŤOLIŽSD .....
3. IRČA .....
4. MODRA .....
5. TAPOKCLAHO .....
6. NEŽAZVIR .....
7. IPSANSE .....

IV. Vzpomínky a vyprávění

1. Vzpomínáte si na chvíli, kdy jste se jako děti někam šli podívat na betlém nebo na stromeček?
2. Měli jste doma betlém? Kdo ho stavěl a jak vypadal?
3. Dojili jste v dětství zvířata – třeba kozu nebo krávu?
4. Zažili jste o Vánocích chvíli, kdy někdo přišel nečekaně a byl srdečně přijat?

SLOVNÍČEK NÁŘEČNÍCH NEBO ZASTARALÝCH VÝRAZŮ ČI SLOVNÍCH SPOJENÍ

NÁŘEČNÍ VÝRAZ	SOUČASNÝ VÝZNAM
pacholatko	děťátko
Jak se mivaš?	Jak se máš?
chlev	stáj, místo pro zvířata
darmo	zbytečně
odslužit' se	odvděčit se, splatit službu
Nač si přišlo?	Proč jsi přišlo?
spaseni	vykoupení
od Evy zavržení	odkaz na prvotní hřích v Bibli, kdy byli lidé vyhnáni z ráje
dluho	dlouho
Co to robiš?	Co to děláš?
rači	raději
di	jdi